

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 380/09-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť M. E., H., zastúpeného advokátom JUDr. J. V., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 3 Sžnč 10/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. E. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. septembra 2009 doručená sťažnosť M. E., H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 3 Sžnč 10/2009. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 28. septembra 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ trpel chorobou z povolania, čo bolo 5. novembra 2008 hlásené jeho zamestnávateľovi. V súvislosti s chorobou z povolania bolo potvrdené, že

štyri skoršie práceneschopnosti sťažovateľa boli v príčinnej súvislosti s touto chorobou z povolania. Vzhľadom na to sťažovateľ požiadal Sociálnu poisťovňu, pobočku P. (ďalej len „pobočka poisťovne“), o priznanie úrazového príplatku za obdobie od 17. augusta 2006 do 30. septembra 2006. Žiadosť bola spísaná 1. decembra 2008 a mala byť vybavená v lehote 60 dní, teda do 31. januára 2009. Pobočka poisťovne listom z 2. februára 2009 doručeným 6. februára 2009 sťažovateľovi oznámila, že v súlade s ustanovením § 210 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) predlžuje lehotu na vydanie rozhodnutia zo 60 dní na ďalších 60 dní z dôvodu posudzovania zodpovednosti za vzniknutú chorobu z povolania zamestnávateľom. V tejto súvislosti sťažovateľ zdôrazňuje, že zodpovednosť zamestnávateľa bola jednoznačne a nesporne zistená príslušnými inštitúciami, a to Regionálnym úradom verejného zdravotníctva P. a Fakultnou nemocnicou s poliklinikou – Klinikou pracovného lekárstva a toxikológie M. pred uznaním choroby z povolania. Tieto námietky oznámil sťažovateľ pobočke poisťovne listom z 9. februára 2009. Podľa názoru sťažovateľa, ak pobočka poisťovne nerozhodla o jeho nároku v zákonnej lehote do 31. januára 2009, mal právo domáhať sa opatrení proti jej nečinnosti. Toto právo realizoval sťažovateľ podaním žaloby proti Sociálnej poisťovni, ústrediu (ďalej len „žalovaná“), 19. februára 2009. Keďže žalobu podal Krajskému súdu v Trenčíne, jeho uznesením č. k. 11 S 19/2009-15 z 31. marca 2009 bola vec postúpená vecne príslušnému najvyššiemu súdu. Rozhodnutím pobočky poisťovne sp. zn. 310-2318/2009 zo 4. marca 2009 bol sťažovateľovi priznaný úrazový príplatok, čo potvrdzuje, že sťažovateľ predložil pobočke poisťovne všetky potrebné doklady a táto mu mala nárok vyplatiť v zákonom ustanovenej 60-dňovej lehote. Sťažovateľ po priznaní nároku podaním z 5. mája 2009 vzal žalobu späť s tým, aby bolo konanie zastavené a priznala sa mu náhrada trov konania k rukám právneho zástupcu v sume 215,77 €. Trovy konania mu mali byť nesporne priznané v zmysle § 146 ods. 2 druhej vety Občianskeho súdneho poriadku, lebo pobočka poisťovne mu nárok na úrazový príplatok nepriznala v zákonnej 60-dňovej lehote, bezdôvodne túto lehotu predlžovala, a preto sťažovateľ dôvodne podal žalobu proti nečinnosti. Za tohto stavu by bolo nelogické a nezákonné, aby sťažovateľ ako žalobca v spore o nečinnosť orgánu verejnej správy musel znášať trovy konania, hoci žalovaná v konaní nesporne postupovala v rozpore so zákonom.

Napriek dosiaľ uvedenému uznesením najvyššieho súdu č. k. 3 Sžnč 10/2009-31 z 27. augusta 2009 bolo konanie zastavené a vyslovené, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 3 Sžnč 10/2009 s tým, aby uznesenie z 27. augusta 2009 vo výroku o náhrade trov konania bolo zrušené. Domáha sa aj náhrady trov právneho zastúpenia advokátom v sume 245,70 €.

Z uznesenia najvyššieho súdu č. k. 3 Sžnč 10/2009-31 z 27. augusta 2009 vyplýva, že ním bolo zastavené konanie o žalobe sťažovateľa proti nečinnosti žalovanej s tým, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ podaním z 5. mája 2009 vzal žalobu proti nečinnosti žalovanej späť a navrhol konanie zastaviť, pričom ako dôvod späťvzatia uviedol, že žalovaná mu vyhovelá v celom rozsahu vydaním rozhodnutia sp. zn. 310-2318/2008 zo 4. marca 2009. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania. O trovách konania sa rozhodlo podľa § 250t ods. 8 v spojení s § 246c ods. 1 prvou vetou a § 146 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, keďže neboli dané podmienky na použitie ustanovenia § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Najvyšší súd dospel k záveru, že žaloba nebola podaná dôvodne, pretože 1. decembra 2008 bola žalovanej doručená žiadosť o úrazový príplatok, pričom žalovaná prípisom z 2. februára 2009 oznámila sťažovateľovi v súlade s ustanovením § 210 ods. 2 zákona o sociálnom poistení predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia o ďalších 60 dní z dôvodu prehodnocovania zodpovednosti zamestnávateľa za vzniknutú chorobu z povolania. Žalovaná 4. marca 2009 rozhodnutie vydala, teda rozhodla pred uplynutím predĺženej lehoty. Preto sťažovateľovi nebolo možné priznať náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu tento nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany

ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom môže sa stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podstatou sťažnosti je námietka, podľa ktorej pri rozhodovaní o náhrade trov konania mal najvyšší súd v danom prípade postupovať v zmysle § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého, ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Sťažovateľ je presvedčený, že ním uplatnený nárok bol skutkovo a právne dostatočne jasný na to, aby mohol byť vybavený v zákonnej 60-dňovej lehote. Keďže sa tak nestalo, po uplynutí zákonnej lehoty dôvodne podal žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy v zmysle § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Preto, ak až po podaní žaloby vyhovel pobočka poisťovne žiadosti sťažovateľa, bola dôvodne podaná žaloba vzatá späť pre správanie žalovanej, a teda žalovaná mala byť zaviazaná na náhradu trov konania sťažovateľovi.

Naproti tomu podľa názoru najvyššieho súdu žaloba nebola podaná dôvodne po uplynutí zákonnej 60-dňovej lehoty, lebo tesne po jej uplynutí oznámila pobočka poisťovne sťažovateľovi predĺženie lehoty o ďalších 60 dní z dôvodu prehodnocovania zodpovednosti zamestnávateľa sťažovateľa za vzniknutú chorobu z povolania. O nečinnosti by podľa

názoru najvyššieho súdu mohla byť teda reč až po uplynutí predĺženej lehoty, čo sa však nestalo, lebo pobočka poisťovne o žiadosti sťažovateľa rozhodla v rámci predĺženej lehoty.

Argumentáciu najvyššieho súdu nemožno z pohľadu ústavného súdu považovať ani za arbitrárnu, ale ani za zjavne neodôvodnenú. Bolo v medziach prípustného uváženia pobočky poisťovne predĺžiť zákonnú lehotu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2009